

30 ÉVE
TESTVÉRVÁROS



Schwäbisch Gmünd - Székesfehérvár

Schwäbisch Gmünd, Székesfehérvár német testvérvárosa

A 60.000 lakosú **Schwäbisch Gmünd** Baden-Württemberg tartományban, Stuttgarttól 50 kilométerre fekszik. A mai város területén a II. században jelentős római település létezett, Schirenhof néven, amely a közelben húzódó limes védelmét volt hivatott ellátni.

A város első virágkorát a XII-XIII. században, a Stauferek idején élte, alapítója III. Konrád, így büszkén viselheti „a legrégebb Staufer-város” címet. Első írásos említése 1162-ből való, az irat a szintén a Stauferek által Lorchban alapított bencés kolostorban maradt fenn. Erre az időszakra emlékeztet a román stílusú Johanniskirche (Keresztelő Szent János-templom), a megmaradt városfalmarabok és tornyok. A városban már ebben az időszakban is számtalan kolostor működött, a szerzetesek egy ispotályt is fenntartottak.

A várost körülölelik a hegyek, a három császárhegyén is a Stauferek egykori várainak romjait találhatjuk. Gmünd a Rems völgyében fekszik, és a város neve is arra utal, hogy a folyót sok patak táplálja.

A Stauer-dinasztia kihalása után a település fokozatosan szabad birodalmi városi rangot ért el, virágoztak a céhek, a város lakói textiláival, borral, kaszával kereskedtek. A gótikus Heilig-Kreuz-Münster (Szent Kereszt-székesegyház) a polgárok temploma volt. A Parler család itt építette meg Dél-Németország első csarnokszentélyét. Az építómester-kófaragó család tagjai innen indultak felépíteni Közép- és Nyugat-Európa nagy katedrálisait. A kaszakészítő céhek helyét a XVII. században már inkább arany- és ezüstművesek foglalták el. A tradíció csak a nagy gazdasági világválság idején szakadt meg, de a várost a mai napig joggal nevezik „az arany és az ezüst városának”.

A XVIII. század közepére tehető a város következő fénykora. Johann Keller építómester egységes barokk stílusba öltöztette a város főterét, és több templom is ebben az időszakban kapott barokk berendezést és homlokzatot. A Stadtpark (város park) gondozott parkjának kialakítása és az itt álló kis rokokó kastély, valamint a sziklatemplom építése is erre az időszakra tehető.

A II. világháború megkímélte a várost. A háború után amerikaiak állomásoztak itt, és nagy létszámban érkeztek Kelet-Európából elűzött németek. A XX. század 70-es és 80-as éveiben felújították és új funkciókkal látták el a belváros régi épületeit, 2014-re, a Tartományi Kertészeti Kiállításra készülve pedig megújultak a város parkjai és sétányai is. Aki ellátogat Schwäbisch Gmündbe, egy izgalmas és nyüzsgő, hagyományait tisztelő, de modern és üdítően zöld várost ismerhet meg.



Schwäbisch Gmünd



Városi látkép a székesegyházzal (balra) és a Szt. János-templom tornyával (jobbra)



Mária-kút

A reneszánsz korból származó kútoszlopon a Madonna áll, feje körül napsugarakat idéző, aranyszínű glóriával (1686-ból). Mária az egyik oldalon a gyermek Jézust tartja karjaiban, a másik oldalon mint szeplőtelen szűz imádkozik. A szokókút medencéjének oldalán tíz gmündi család címere látható.

Schwäbisch Gmünd



Kornhaus

A háromemeletes, tölgyfa vázas épület az 1507-es évből való, és eredetileg magtárnak épült, ma kortárs művészeti galéria működik az épületben.



Városháza



Spital Zum Heiligen Geist

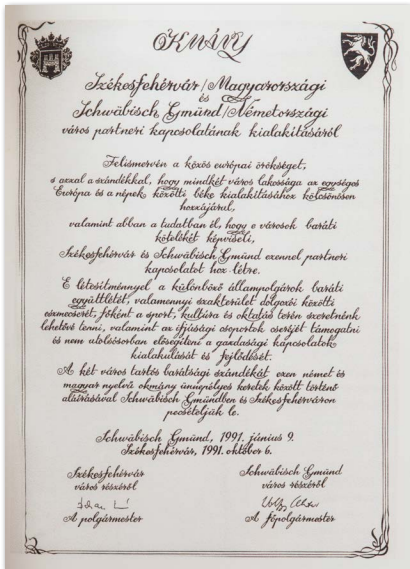
Az épület a középkori ispotályok egyik ritka példája, ami magán viseli a német faszerkezetes építézet összes jellegzetességét. Az egykori kórház épületében ma a városi könyvtár és információs iroda működik.



Székesfehérvár és Schwäbisch Gmünd

testvérvárosi kapcsolatának története

Magyarországon a rendszerváltással elindulhatott a nyitás Nyugat-Európa felé, mely során a német testvérvárosi kapcsolat az elsők között jött létre. 1991-ben Balsay István és dr. Wolfgang Schuster polgármesterek írták alá a testvérvárosi együttműködési megállapodást Székesfehérvár és a Baden-Württemberg tartománybeli Schwäbisch Gmünd között. A dokumentumot mindkét városban megerősítették: 1991 júniusában a német város megalapításának 900. évfordulójára alkalmából rendezett ünnepségek keretében, majd Székesfehérváron ugyanazon év októberében.



Székesfehérvár – Schwäbisch Gmünd

testvérvárosi évfordulók

A testvérvárosi szerződés aláírásának és a kerek évfordulók évében a partnerség megerősítésének szép hagyománya van. Különleges pillanat volt, amikor a 25. évfordulóhoz kapcsolódóan, 2017-ben sor kerülhetett Schwäbisch Gmündben a testvérvárosi szerződést aláíró egykori városvezetők találkozájára.

A kerek évfordulókon a hivatalos kapcsolatok ünnepélyes megerősítése mellett a baráti kör megalakulásának megünneplése is hagyomány, melynek minden alkalommal eleme az egyesületi tagok polgármesteri fogadása a Városházán.



Székesfehérvár - Schwäbisch Gmünd Baráti Kör fogadása a Schwäbisch Gmünd-i Városházán. Balsay István, aki a testvérvárosi szerződést 1991-ben polgármesterként aláírta és Richard Arnold, Schwäbisch Gmünd főpolgármestere (2017)



26 évvel a testvérvárosi szerződés megkötése után, a két egykori polgármester találkozája Schwäbisch Gmündben: Balsay István és dr. Wolfgang Schuster (2017)



A 25. évforduló alkalmából hivatalos látogatás Schwäbisch Gmündben (2016): dr. Joachim Bläse alpolgármester, Östör Annamária tanácsnok, Richard Arnold főpolgármester, Egi Tamás alpolgármester, Stefan Weber, Székesfehérvár tiszteletbeli polgára és dr. Cser-Palkovics András polgármester



Julius Mihm alpolgármester és dr. Cser-Palkovics András polgármester aláírják a 25. évforduló alkalmából a testvérvárosi oklevelet Székesfehérváron (2016)



Testvérvárosok találkozája Schwäbisch Gmündben, Székesfehérvárt Róth Péter alpolgármester képviselte (2016)

Schwäbisch Gmünd



A Schwäbisch Gmünd-i Virágóra története

Székesfehérvár Közigyűlése 2015-ben, a testvérvárosi kapcsolat közelgő 25. évfordulójára Schwäbisch Gmünd városának adományozta a székesfehérvári virágóra mását. Az alkotást Kovács Jenő órásmester és Székesfehérvár Városgondnokságának szakemberei építették fel 2014-ben, a Gmündben megrendezett Tartományi Kertészeti Kiállítás megnyitójára. Német partnervárosunk a tavasztól őszig tartó nagyszabású rendezvény alkalmából nyitotta meg a testvérvárosok sétányát, ahol minden testvérvárosra egy-egy kis kerttel mutatkozhatott be. Fehérvár ajándéka azóta is Gmünd egyik különleges látványossága az Arany és ezüst fórum közelében.

„Nagy örömmel értesültem arról, hogy Székesfehérvár városa a virágórát tartósan városunknak kívánja adni. Ezért a csodálatos és nagy ajándékért szeretnék köszönetet mondani minden Schwäbisch Gmünd-i polgár, az Önkormányzat és a magam nevében. Hogy mindez megvalósulhatott, az a két város közötti intenzív kapcsolatoknak köszönhető, amely nekünk nagyon sokat jelent, és egyúttal bizonyítéka annak, hogy a testvérvárosi kapcsolatokból valódi kulturális sokszínűség és gazdagság jött létre.”

(Részlet Richard Arnold polgármester leveleiből, 2015. április)



2014 április, a Városgondnokság szakemberei jóvoltából és Kovács Jenő órásmester vezetésével elkészül a gmündi virágóra



Az évről évre megújuló virágóra Schwäbisch Gmündben



A virágóra végleg Gmündben marad, Székesfehérvár ajándéka a két város 25. jubileuma alkalmából (2016)

Schwäbisch Gmünd



Városháza

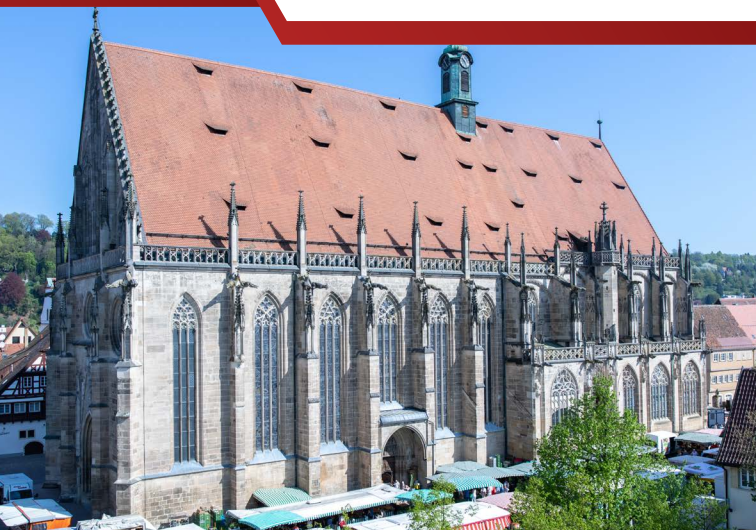
A mai városháza egy régi polgári lakóházból lett kialakítva. Az átépítések 1783-85 között zajlottak a gmündi barokk városépítő mester, J.M. Keller vezetésével. A városháza a Piactér felső részén található, mely Dél-Németország egyik legszebb piactere.



Rokokó kastély

A Stadtgartenben található a rokokó kastély. Georg Franz Stahl polgármester felesége számára építtette.

Schwäbisch Gmünd



Heilig-Kreuz-Münster

A Szent Kereszt-székesegyház a legöregebb csarnoktemplom a gótika időszakából. 1315 és 1521 között építették, a helyén előtte egy román templom állt. Figyelemre méltó a szent sír (1350) és a Sebaldus oltár a keresztlőkápolnában (1510). Építészeti plasztikái a legszebbek közé tartoznak a fennmaradt gótikus városi templomok között.



Marktplatz (a város főtere)

Székesfehérvár

Tiszteletbeli Polgárai Schwäbisch Gmündből

A két város együttműködése a kezdetektől fogva aktív és sok területre kiterjed. A nagyvállalatok támogatása, helyteremkvásárok, az ifjúsági fúvószenekarok kölcsönös koncertjei, zeneiskolai látogatások, a nyelvtanári és főiskolai képzések, a tűzoltóságok közötti szakmai és baráti együttműködések, a városüzemeltetési tapasztalatszerk a kezdetektől fogva részei a testvérvárosi partnerségnek.

Ezek az együttműködési területek az évtizedek során bővültek vagy épp átalakultak, azonban mind hivatalos és civil területen, a mai napig példamutató és kivételes a két város kapcsolata, melynek mélységét és sokszínűségét mutatja a német testvérvárosból származó tiszteletbeli polgáraink hosszú sora is (az évszám a tiszteletbeli cím odaítélésének éve):

Karl Heinz Ruppel alpolgármester, 1994

Albert Scherrenbacher vállalkozó, 1999

Dr. Gerhard Rembold polgármester, 1999

prof. dr. Reinhard Kühnert főiskolai tanár, 2000

Andreas Schmidt (posthumus), Schwäbisch Gmünd - Ifjúsági és Civil Központ igazgatója, 2002

Gabriela Feigl Schwäbisch Gmünd Testvérvárosi Egyesület titkára, 2004

Manfred Haag tűzoltóparancsnok, 2008

Stefan Weber építészmérnök, 2010

Monika Buchheit nemzetközi referens, 2011

dr. Joachim Bläse alpolgármester, 2013

A testvérvárosi szerződés aláírásának és a kerek évfordulókon a partnerség megerősítésének szép hagyománya van. A 25. évforduló különleges eseménye volt, amikor a testvérvárosi szerződést aláíró egykori városvezetők ismét találkoztak Schwäbisch Gmündben.



Dr. Joachim Bläse, Schwäbisch Gmünd alpolgármestere átveszi a Székesfehérvár Tiszteletbeli Polgára oklevelét (2013)



Dr. Joachim Bläse, Schwäbisch Gmünd alpolgármestere a német és a magyar barátikör-tagok körében az augusztusi ünnepi közgyűlésen (2013)



Manfred Haag tűzoltóparancsnok átveszi a Székesfehérvár Tiszteletbeli Polgára oklevelét (2008)



A 15. évfordulón prof. dr. Reinhard Kühnert főiskolai tanár és a német egyesület elnöke a fehérvári egyesület vezetőivel: Láng Hugó tiszteletbeli elnökkel, Igariné Komlósi Erzsébet és Halmi Tamásné vezetőségi tagokkal (2006)



Albert Scherrenbacher, Székesfehérvár tiszteletbeli polgára, a székesfehérvári lecsófesztivál egyik partónusa Sipos Józseffel, a fesztivál megálmodójával és Weber Istvánnal, 2008

A Székesfehérvár – Schwäbisch Gmünd

Baráti Kör története

1991 nyarán orosztanárképzési program keretében 30 tanárt fogadtak a gmündi egyesület tagjai. Ez a kis csoport és a kialakult szakmai kapcsolat alapozta meg a fehérvári testvérvárosi civil csoportosulás létrejöttét. A városok közötti hivatalos testvérvárosi együttműködéssel szinte egy időben, 1991 őszén megalakult a Székesfehérvár – Schwäbisch Gmünd Baráti Kör Láng Hugó egykori alpolgármester vezetésével, aki haláláig az egyesület tiszteletbeli elnöke volt.

A német és a magyar baráti társaság 30 éve történelmül szervezi éves váltásban a látogatásokat, melyek során az egyesületi tagok hagyományosan a családoknál vendégeskednek. A csoportok a látogatások alkalmával egymást megismerve közös programokon, kirándulásokon vesznek részt. Az egyesületek közötti együttműködés célja a két város polgárai közötti barátság elmélyítése, egymás kulturális értékeinek megismerése és tisztelete. Hagyomány a csoportok városközi köszöntése is, mely szép jelképe annak, hogy a hivatalos és a civil kapcsolatok egymást erősítve építik a testvérvárosi együttműködéseket.



A Baráti Kör köszöntése a Prädigerben, Schwäbisch Gmünd, 2005



A lorchi apátságban, Schwäbisch Gmünd, 2001



Csoportkép az Országmánál, Székesfehérvár, 2004



Csoportkép a Schwäbisch Gmünd-i virágóránál, 2017



Látogatás a tartományi kertészeti fesztiválon, Schorndorf, 2019

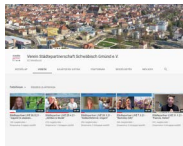
Schwäbisch Gmünd Partnerváros Egyesülete

Verein Städtepartnerschaft Schwäbisch Gmünd e. V.

A nonprofit egyesület célja, a város vezetésével együttműködésben, a baráti kapcsolatok kialakítása, ápolása és népszerűsítése Schwäbisch Gmünd testvérvárosaival.

Az egyesület rendszeresen szervez utakat a partnervárosokba, ezen túl kulturális eseményeket, előadásokat, filmvetítéseket, teadélutánokat, termékvásárokat, kóstolókat – egy-egy partnerváros kultúráját, gasztronómiáját a középpontba állítva. Céljuk, hogy az emberek között személyes kapcsolatok jöjjenek létre, és közös élmények szülessenek. Az egyesület a testvérvárosi mozgalom katalizátora. Visszatérő nyári rendezvényük a testvérvárosok vására, ami lehetőséget ad az országok gasztronómiájával, kulturális értékeivel való ismerkedésre és a személyes találkozásra is.

2020-ban a járvány új kihívások elé állította az együttműködő egyesületeket, városokat, amire a gmündi csoport létrehozta a partnervárosok YouTube csatornáját. Bár az utazás és személyes találkozás még nem lehetséges, de az online térben havonta más-más érdekes témával, hírekkel jelentkeznek be előben a testvérvárosok.



Städtepartnerlive testvérvárosi
YouTube csatorna, válasz a pandémiára



A Schwäbisch Gmünd-i Partnervárosi
Egyesület sátra a testvérvárosok vásárán



A Schwäbisch Gmünd-i Partnervárosi Egyesület találkozója
a testvérvárosok kertjében



A testvérvárosok vásárán Székesfehérvár standja, Róth Péter
alpolgármester és Richard Arnold főpolgármester társaságában (2016)

Schwäbisch Gmünd



Játszóter a Marktplatzon

Nyaranta a Városháza előtti terület játszóterré változik a gyermekek számára, amely egy-egy témát dolgoz fel – a képen a „lovagvár” felavatását látjuk.



Forum Gold und Silber

A 2014-es Tartományi Kertészeti Kiállításra építették az „Arany és ezüst fórumot” a Rems folyó partján, ami emléket állít Schwäbisch Gmünd több mint 600 éves kézműves hagyományainak, és a város egyik új jelképévé vált.

Schwäbisch Gmünd



Mária-kút, háttérben a Johanniskirche tornya

A késő román stílusú pilléres bazilika 1220 és 1250 között épült, és Keresztelő Szent Jánosnak lett szentelve. Az elmúlt évszázad folyamán „visszarománosítás” zajlott annak érdekében, hogy a templom eredeti állapotát helyreállítsák.

Székesfehérvár Nap Schwäbisch Gmündben

2019-ben a székesfehérvári királyi óriásbábok és a híres magyar lecsó is elkápráztatták testvérvárosunk közönségét a regionális kertészeti fesztivál keretében tartott Székesfehérvár Napon. A rendezvény alkalmával megünnepezték a fehérvári és a gmündli tűzoltók 25 éves együttműködését is.

A Remstal Gartenschau kertészeti fesztivál programjainak sorában Székesfehérvár Napot rendeztek, melynek részeként Szent István és Gizella királynő óriásbábjai középkori zenei kísérettel vonultak végig Schwäbisch Gmünd hangulatos, macskaköves utcákból álló belvárosán. Az érdeklődő közönség délben a Fehérvári Tűzoltó Egyesület tagjai által főzött lecsót is megkóstolhatta a város főterén – több mint száz adagot osztottak ki a résztvevőknek.

A Székesfehérvár Napot Richard Arnold főpolgármester nyitotta meg, és mutatta be a fehérvári látványosságokat. A tűzoltók közötti együttműködés 25. évfordulója alkalmából egy különlegesen díszített grillstútot adott át a főpolgármester a székesfehérvári egyesületnek.



A Schwäbisch Gmünd – Székesfehérvár

tűzoltókapcsolat története

27 évvel ezelőtt indult útjára a két város tűzoltóságai közötti kapcsolat. Az elmúlt évtizedek a szakmai együttműködésekén túl a baráti szálakat is elmélyítették. A német csapat rendszeres vendége a Fehérvári Lecsófőző Vigasságnak is, ahol a hivatásos és a civil vonalon tevékenykedő lánglovagok egyaránt találkoznak német bajtársaikkal.

Az elmúlt évtizedek szakmai együttműködésének részeként a német testvérváros több, a tűzoltási feladatok ellátását segítő gépjárművet ajándékozott a Fehérvári Tűzoltó Egyesület számára.



Schwäbisch Gmünd egykori parancsnoki tűzoltó autóját, a legendás Mercedes C 200-ast ajándékozta a Fehérvári Tűzoltó Egyesületnek testvérvárosunk. Az ajándékot a fehérvári egyesület német tűzoltó barátai hozták el 2017-ben Székesfehérvárra.



Dr. Joachim Bläse, Schwäbisch Gmünd alpolgármestere, Székesfehérvár tiszteletbeli polgára átadja városa ajándékát a Fehérvári Tűzoltó Egyesületnek, Székesfehérvár, 2013

